

A **Könyvtári Figyelő** 1991. évi első számával 37. évfolyamába lépett, ám ezúttal minden fontosabbnak látszik, mint a múltra, az immár fölöttébb tekintélyes múltra való hivatkozás. A 37. évfolyam első száma ugyanis első száma egyúttal az új folyamnak is, az új folyam első évfolyamának. A lapszám megjelölése tehát: 1/37/1991/1. A megújult lap formátuma nagyobb, címlapja művésziellen tervezett, terjedelme jelentősen bővebb. Ára meglepően alacsony, mindössze 130 forint. Főszerkesztője *Szente Ferenc*, felelős szerkesztője *Kovács Lászlóné*, szerkesztői: *Hegyközi Ilona* (külföldi folyóirat-figyelő), *Kovács Katalin* (tanulmányok, kitekintés), *Novák István* (külföldi folyóirat-figyelő), *Pál Ilona* (tanulmányok, kitekintés), *Pajor Ildikó* (grafikai terv). A szerkesztőség – a KMK lapjáról lévén szó – a Budavári Palota F épületében található, elérhető a 175-0686, 175-7533/517, 519 telefonokon, a 175-1721 telefaxon és a 920060018 videotexen. Negyedévenként fog megjelenni, az OSZK Könyvtártudományi Szakkönyvtára terjeszti, előfizetni rá a szerkesztőség címen lehet. A megújult, vagy új lap élén a főszerkesztő beköszöntője olvasható. Lectori Salutem! – írja *Szente Ferenc*. „Új formában, új szerkezettel, új reményekkel és a jóban való erős hittel indítjuk útjára a Könyvtári Figyelőt »új folyamként«, hogy töltsen be fölöttébb megtisztelő, de nehéz és felelősségteljes feladatát: lásson el valódi figyelő szolgálatot a könyvtárosi, bibliográfusi, informatikus mesterség tágas terein, vegyen észre itthon és külhonban minden jobbító újítást, minden teremtő gondolatot, minden változást. Mindent, »ami nemes és amit érdemes«. A régi Figyelőhöz képest az átalakulás minden értelemben az ökonómia szándékolásával történik, a belátó takarékoság kényszerítő hatása alatt. Egyebek mellett ezért is döntöttünk úgy, hogy megkíséreljük jól összeötvözni az egyidejűleg megszüntetett

Könyvtári és Dokumentációs Szakirodalom c. referáló lapnak és a lassú járatú, ám épp ezért megbízhatóan lecsitult szakmai élményeket nyújtó Könyvtári Figyelőnek a feladatkörét, lenyelve azokat a túlnövéseket, amelyek nélkül élni lehet, időt, papírt, pénzt megtakarítani pedig kötelező. Eltökélt szándékunk, hogy egyre érdekesebb, egyre olvasmányosabb lap-pá alakuljunk, ikercsillagnak választva az újdonságot és a tömörséget. Ha a beköszöntő szám még nem felel meg e követelménynek, azt tudják be annak, hogy az iránymódosításnál szükség van egy nagy lélegzetvételre is, a másfajta vitorlakezeléshez.” Nos, gondosan áttanulmányozva az új számot, csak az lehet az olvasó érzése, hogy biz a nagy lélegzetvétel már megtörtént, a szerkesztőség kitűnően megfelel már most, elsőre is a maga támasztotta követelményeknek. Először persze – gondolom – minden könyvtáros a lap utolsó részét, a terjedelemnek csaknem egyharmadát kitevő *Külföldi folyóirat-figyelőt* lapozza fel. Mi maradt, vagy mi lett a közkedvelt KDSZ-ből, a könyvtárosi szakma talán legfontosabb információs lapjából? Akik netán a főszerkesztő ökonomikus megfontolásait eleve szomorúan olvasták, akiknek szíve vérzett a KDSZ-ért, bizonyosan megnyugszanak, megkönnyebbülten fellélegeznek. A Figyelőnek ez a rovattá változott része méltó a régi KDSZ-hez. Annak szerkezetét, beosztását megőrizve, annak európai színvonalú referációs szintjéből mit sem lealkudva, hozza a legfontosabb cikkek tartalmi ismertetéseit. Azt persze jó tudni, hogy „ez az állandó rovat a legjelentősebb könyvtár- és információtudományi folyóiratok válogatott cikkeinek rövid ismertetéseit-annotációit tartalmazza”, ám „a teljes feldolgozott anyagnak csupán kb. egyharmad részét fedi le. A teljes anyag a Könyvtári és Dokumentációs Szakirodalom (KDSZ) című referálólapunk megszűnésével, azaz 1991-től csak géppel olvasható

formában áll rendelkezésre, MANCI nevű bibliográfiai adatbázisunkban”. (A MANCI-ról természetesen bőséges tájékoztatást találhatnak a mind ez ideig róla információkkal nem bíró olvasók a lapban.) Szóval nem kell sajnálni a KDSZ-t, a Külföldi folyóirat-figyelő közli a legfontosabb anyagokat, jól áttekinthetően, kitűnő csoportosításban, tömör és mégis szellemes megfogalmazásokban, a többire pedig ott a MANCI.

Szépen és harmonikusan egészíti ki ezt a rovatot a *Szemle*, amelyben ezúttal tizenegy önálló kiadvány, könyv, monográfia ismertetése olvasható, olyan szakemberek tollából, mint *Cholnoky Győző, Futala Tibor, Lukátsné Takács Zsuzsanna, Papp István, Pálvölgyi Mihály, Mohor Jenő* stb. Bizvást elmondható, hogy akik a Figyelő olvasóivá válnak, csak e két rovat intenzív tanulmányozása révén is verztussá lehetnek a világ könyvtári szakirodalmában. Még csak idegen nyelven sem kell tudniuk, kezüket a fejlődés útőterén tarthatják. Az első két rovat, a címtelen, hazai tanulmányokat közlő rész és a *Kitekintés*, amelyben fontos külföldi tanulmányok tömörítései és fordításai találhatók, természetesen pazar dolgozatokat tartalmaznak. Közülük is kiemelkedik *Kiss Jenő Rendszerváltozás – modellváltás* című magisztrális írása, amelyet minden könyvtárosnak alaposan tanulmányoznia kellene. De igen fontos és jelenleg nagyon is aktuális témát dolgoz fel behatóan *Czupi Gyula* is (*Ellátási rendszerek jelen helyzete. Létrejöttük és jövőjük*). *Lőrincz Judit* tanulmányát (*Az összehasonlító regénybefogadási vizsgálatról*) azoknak ajánljuk, akiknek mondanak valamit a következő nevek: Gadamer, Jauss, Habermas, Iser. Nekik reveláció lesz. Aki pedig e neveket nem ismeri, sürgősen vessen számot könyvtárosi lelkiismeretével.

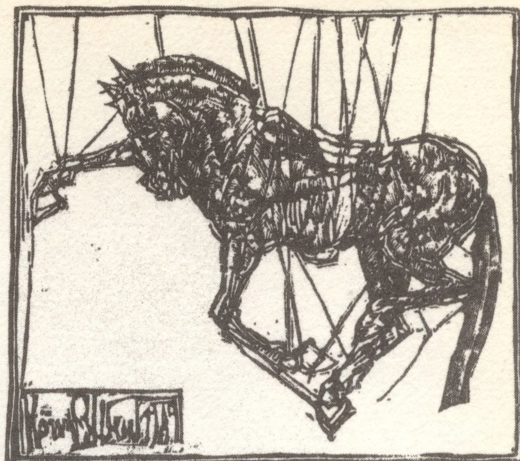
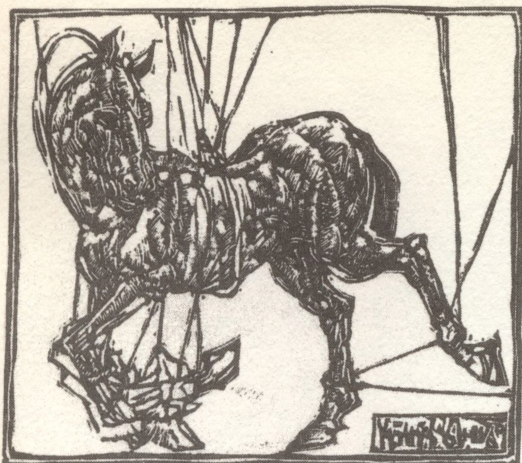
„Most egy ideig a tanulás, az áthangolódás a legfőbb tennivaló a szakmai szellemiség regenerálódása érdekében. Meg kell alapoznunk a közös gondolkodást, hogy a hazai talajon új gondolatok és ne tegnapi indulatok, eszmék és ne tegnapi téveszmék teremjenek” – írja beköszöntőjében a főszerkesztő. Magunk is így vélekedünk, ezért igen fontosnak tartjuk, hogy a megújult *Könyvtári Figyelő* minden könyvtáros kötelező negyedévi olvasmánya legyen, ennek következtében jelenlegi 1350-es példányszáma is mihamarabb sokszorosára szökjön fel.

A Vas Megyei Könyvtárak Értesítőjé-

nek idei első számát épp csak elkezdtük szemlélni a *Könyvtáros* előző számában. Terjedelmi okokból ott csak a lap elejével, „jelentés-rovatával” foglalkozhattunk. A további részeket most adjuk közre.

Rövidsége ellenére is igen érdekes a számban *Takács Hajnalka* írása: *Fiókkönyvtárak választút előtt. A Gutatótői Községi Könyvtár*. A szerző lényegében arra a kérdésre keres választ, hogy miképp oldható meg a szétválások után a könyvtári szolgáltatóhelyek működése. *Takács Hajnalka* nem rest, és gondosan feltérképezi, pontokba foglalja mindkét lehetséges út előnyeit és hátrányait. Az alig három fleknyi tanulmány több problémát, fontos meglátást, alternatív lehetőséget vázol föl, mint más írások tucatjai. Jó lenne, ha a szerző bővebben, gazdagabb dokumentációval ellátva más fórumon is jelentkezne problematikájával (más fórumon persze elsősorban a *Könyvtárost* értjük).

Akad a számban kellemesen olvasódó tanulmányúti beszámoló, könyvtárbemutató, valamint ritka gazdagságú hírrövid is, kiemelésre mégis legméltóbb egy interjú. *Németh Tibor* készítette *Esztergályos Jenő*vel, az Apáczai Kiadó vezetőjével. Az egyszemélyes kft. főnökében olyan emberre lert a kérdező, aki nem igazi üzletember. Másfél évtizedig volt egy kicsiny falu tanítója, népművelője, könyvtárosa, sőt mint kedves önróniával mondja, ügyvédje, orvosa és mentőse is. Kemeneskápolnai emlékeiből, tizenöt év tapasztalataiból tudja, milyen könyveket kell kiadnia. Érdekesek gondolatai is. Ezek egyikét feltétlenül idéznünk kell: „Felvettem a kapcsolatot a TÉKA-val, ahol szinte kérték azt, hogy könyveinket terjesztessék. Örömmel fogadtam a lehetőséget, több kötetet is felajánlottam. Sajnálatos, hogy a szóbeli megállapodásunk szerinti 25–30%-os terjesztési költség helyett nemrégiben olyan szerződést kaptam, amely a TÉKA 40%-os haszonkulcsát tartalmazza. Ez a 450 Ft-os 'Itt élned, halnod kell' című kötet esetében 180 Ft-ot jelent... Olyan magas összeg, amely nemcsak veszélyezteti, hanem lehetetlenné teszi a rentábilis kiadást. Biztos vagyok abban, hogy ekkora haszonkulccsal nem fog sokáig működni a könyvterjesztés jelenlegi rendszere, mert ez a 40% jóval magasabb hasznot jelent, mint a szerző, a kiadó, a nyomda és a közreműködők együttes anyagi nyeresége. Szívesebben adom a 10%-ot annak a tanítónak, aki közvetlenül a tanulóhoz juttatja el a könyvet”.

KÖNIG RÓBERT műveiből
(Cikkünket lásd a 496. oldalon)

